

Käytettävyyspäiväraportti

ReviX

19.10.2006

Jouko Nikula

Tuomas Närväinen

Jukka Rantanen

Jukka Tykkyläinen

1. Yleistä

Käytettävyyspäivän tarkoituksena oli perehdyttää sovellusprojektiin osallistuvia opiskelijoita käyttäjäystävällisen käyttöliittymäsuunnittelun perusteisiin. Tämä suoritettiin luennolla ja harjoituksella, joissa painotettiin käytettävyyttä, sen parantamista sekä käytettävyyden ja käytettävyyden puuttumisen ongelmia.

2. Ryhmätyö

2.1 Tehtävän kuvaus

ReviX ryhmän tehtävänä oli tutustua Tjäreborg-matkailutoimiston [www-sivustoon](http://www.tjareborg.fi), osoitteessa www.tjareborg.fi. Tehtävä muodostui neljästä osasta, ensimmäiseksi käytettiin sivustoa ennalta annettujen ohjeiden mukaan, seuraavaksi arvioitiin sivustoa Nielsenin käytettävyysääntöjen pohjalta, kolmantena pohdittiin oman projektin käytettävyyden parantamista ja neljäntenä esitettiin muille sovellusprojektin ryhmille sivustoa, sen toimintaa ja huomioita sekä parannusehdotuksia sen käytettävyydestä.

2.2 Ensimmäinen osatehtävä

Ryhmä toteutti ensimmäisen osatehtävän, jossa etsittiin tehtävänannossa ilmoitettuja tietoja kyseiseltä [www-sivustolta](http://www.tjareborg.fi). Tehtävä toteutettiin niin, että yksi ryhmän jäsenistä etsi ohjeistuksen mukaisesti sivulta tietoa ja kommentoi havaintojaan ja navigointipäätöksiään suullisesti. Samalla muut ryhmän jäsenet seurasivat navigointia ja pitivät kirjaa omista näkemyksistään. Tehtävä tutustutti ryhmän sivustoon ja sen yleiseen käyttöön, jotta jatkoarviointi oli mielekästä ja sujuvaa.

2.3 Toinen osatehtävä

Sivustoon tutustumisen ja yleisen käytön jälkeen ryhmä pohti sivuston käytettävyyttä ja asettelua Nielsenin kymmenen käytettävyysääntöjen pohjalta. Ryhmän yleinen mielipide oli, että sivusto on käytettävyydeltään keskivertotasoa parempi, mutta sivuston joustavan käytön oppimisessa kuluu aikaa ja navigaatio sekä valintojen peruutus on usein turhan vaikeaa.

Tutkittaessa sivustoa käytettävyysääntöjen näkökulmasta nousi tärkeimpänä esiin sivuston suurin ongelma, eli aluksi hankalakäyttöinen navigointi. Tämä on hyvä perustella sitä koskevien käytettävyysääntöjen pohjalta.

Ensimmäinen käytettävyysääntö, näkyvyys, on mielestämme erittäin tärkeä tällaisessa sovelluksessa. Olemme nähneet tarpeelliseksi mainita säännön, koska sen osakokonaisuuksien noudattaminen on sivustolla todella vaihtelevaa. Vaikka selvästi nähdäänkin, milloin järjestelmä on toiminnassa ja syötteen vastaanotto on selkeästi huomattavissa, palvelussa navigointi on sen sijaan toteutettu melkein ala-arvoisesti. Suurimpana ongelmana on selvästi se, että navigointi ei selkeästi kerro käyttäjälle missä ollaan, mitä voidaan tehdä ja miten voidaan palata takaisin. Välillä

järjestelmä ei edes salli ollenkaan taaksepäin palaamista, muuten kuin palaamalla alkutilaan. Tämä ongelma on myös yhtenevä kolmannen käytettävyyssäännön, käyttäjän hallitsevuuden ja vapauden tunteen kanssa.

Toinen ongelma on sivuston teknisessä toteutuksessa. Sivustosta ei ole tarjolla minkäänlaista mobiiliversiota ja sen toiminta esim. Opera-selaimella ei ole täydellinen, vaan asettelussa on ongelmia ja kaikki linkit eivät toimi oikein. Lisäksi, jos kuvia ei lataa, sivun jo nykyisellään heikko navigaatio ei toimi ollenkaan. Tämän lisäksi sivu ei myöskään skaalaudu mitenkään resoluution mukaan ja tekstikoon suurentaminenkaan ei toimi kuten olisi tarkoitus.

2.4 Ryhmätyön yhteenveto

Vaikka sivusto vaikuttaa hyvin toteutetulta, on sen käyttö kuitenkin hankalaa, kunnes käyttöliittymän oppii. Tähän kuitenkin saattaa mennä pitkä aika ja se, että esim. takaisinpalaaminen ei toimi kaikilla sivuilla hankaloittaa asiaa edelleen.

3. Omaan projektiin soveltaminen

Kolmannessa tehtävässä ryhmän piti pohtia käytettävyyspäivänä esiintulleita asioita ja miettiä niiden soveltamista omaan projektiinsa. Valitettavasti sekä käytettävyyspäivän ajankohta osui sellaiseen vaiheeseen, jossa olimme jo toteuttaneet käyttöliittymän tilaajan vaatimusten mukaisesti. Täten käytettävyyspäivästä ei ollut, itse projektia ajatellen, kovinkaan paljon hyötyä.